

YATILI OLMAK

Hazırlayan
Tarık SEKMENLİ

İstanbul Recep Tayyip Erdoğan Anadolu İmam Hatip Lisesi
Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi
Bilgilendirme Notu

OCAK – 2023

YURT YAŞAMINA UYUM

Yurtta kalmak birçoğunuz için yeni bir deneyim olabilir. Yurt, birlikte yaşamayı öğrenebileceğiniz, hem kendinizi hem de karşınızdakini tanıyabileceğiniz, insanların farklılığına saygı duymayı öğrenebileceğiniz en önemli yaşam alanlarından biridir. Başlangıçta yabancılarla yaşamayla ilgili önyargılarınız olabilir. Bu nedenle, bu süreç başladığında korku, belki de heyecan duyabilir, çeşitli beklentiler içinde olabilirsiniz. Bu yeni ortamda yaşarken çeşitli sıkıntılarınız olabilir. İnsanları ve çevreyi tanıdıkça kendinizi yurtta daha rahat hissedeceksiniz. Ancak bazı konularda kendinizi geliştirmeniz de gerekebilir. Yurda alışma döneminde belki de en önemlisi kendi alanınızı korumayı öğrenirken diğer insanların alanına da dikkatli, saygılı ve özenli davranmayı öğrenmek olacaktır. Yurtta yaşam deneyiminin hepimiz için ileride gülümseyerek anımsayacağınız, sizi geliştiren bir deneyim olması dileğiyle...

Yurt Yaşamının Size Katabilecekleri

☐☐**Yeni arkadaşlar.** Yurt yaşamının en güzel yanlarından biri aynı lisede, belki de aynı sınıfta okuduğunuz birçok kişiyle tanışma, sohbet etme ve arkadaş olma fırsatıdır. Ayrıca, yurt yaşamında arkadaşlarınızla gece-gündüz birlikte zaman geçirirsiniz.

☐☐**Bağımsızlık.** Yurt yalnızca yaşanan bir yer değil, aynı zamanda evinden ilk kez ayrılanlar için yeni bir yaşam biçimidir. Sizin için kendi kararlarınızı alacağınız, kendi işlerinizi kendiniz göreceğiniz bir süreç başlamaktadır.

☐☐**Yetişkin olma.** Yurt yaşamı size sunduğu bağımsızlıkla beraber sorumluluk da getirir. Bu bazen sizi zorlasa da kendi ayaklarınız üzerinde durabilmek, kararlarınızın sorumluluğunu taşıyabilmek için de bir fırsat yaratır. Bunu başardığınızı gördüğünüzde artık yetişkin yaşamına adım attığınızı da fark edeceksiniz.

☐☐**Paylaşmayı öğrenme.** Yurt, yaşam alanı başta olmak üzere, her şeyin paylaşıldığı bir yerdir. Bu bazen size zor gelebilir. Önceden alışmadığınız şeylerle karşılaşabilirsiniz ama paylaşmanın çok eğlenceli yanları olduğunu da göreceksiniz. Paylaşabilmeyi öğrendikçe hem beraber yaşadığınız kişilerle daha yakınlaşacak, hem de gereksinim duyduğunuzda etrafınızda sizinle de bir şeylerini paylaşan insanlar bulabileceksiniz.

Yurt Yaşamında Karşılaşılabilecek Zorluklar ve Baş Etme Önerileri

Evi Özlemek

Okula başladığında evinden, yaşadığı şehirden ayrılan birçok öğrenci ilk zamanlar evini çok özleyebilir ve geri dönmek isteyebilir. Bazı öğrenciler yaşamına kendini kaptırıp önceki hayatlarını tamamen unutmuş görünebilirler, bazıları ise başta çok heyecanlıyken, özlem sonradan ortaya çıkabilir. Bir de yeni çevreye uyum sağlamakta zorlananlar olabilir ve bu zor süreç birkaç gün sürebileceği gibi bütün bir dönem de devam edebilir. Evi özlemenin içinde yas, üzüntü, değişimden korkma, hayal kırıklığına uğramayı bekleme ve yalnızlık hissi de vardır. Bazen, sevgi ve aidiyet ihtiyaçları uzun süre karşılanmayabilir ve bu özlem depresyona dönüşebilir. Bu özlemi gidermenin kolay bir yolu yok ama çoğunlukla birileriyle konuşmak iyi gelir. Yeni insanlar hayatımızda yeni anlamlar yaratmamızı, cesaret kazanmamızı ve zor duygulardan yeni bir anlayışla çıkmamızı sağlayabilir. Evi özlemenin bir parçası da gelecekle yüzleşmekten korkma ve bunlarla baş edebileceğinden emin olamamadır. Yeni insanlarla tanıştıkça, yeni faaliyetlere katıldıkça ya da sizi anlayabileceğini düşündüğünüz birisi ile konuştuğunuzda bu his ağırlığını kaybedecektir. Özlemle ve onun getirdiği yoğun duygularla daha iyi baş edebilmek için aşağıdaki yöntemler işinize yarayabilir:

□□□**Birşeyler yapın.** Bu olumsuz hislerin kendi kendine yok olmasını beklemeyin. Bu sorunlarla aktif olarak baş etmediğinizde sağlık problemleri, yorgunluk, motivasyon düşüklüğü gibi şikayetlerle kendilerini gösterebilirler. Aktif olmak, somut adımlar atmak işinizi kolaylaştıracaktır.

□□□**Birileriyle konuşun.** Daha önce evden ayrı kalmış olan birisiyle, bir uzmanla, bir hocayla konuşmak hem yaşadığınız sıkıntılar ile yüzleşmenizi hem de çözüme varmanızı hızlandıracaktır.

□□□**Yeni odanıza evden tanıdık eşyalar getirin.** Fotoğraflar, küçük hediyeler gibi size tanıdık gelecek ve güvende hissettirecek eşyalar birdenbire ortam değiştirmenin yaşattığı şoku hafifletebilir.

□□□**İnsanları bu yeni ortamı beraber keşfetmeye davet edin.** Arkadaş edinmek ev özleminin gidermenin en büyük adımıdır.

□□□**Ailenizle, eski arkadaşlarınızla iletişiminizi sürdürün ama bu konuda kendinize bir sınır da getirin.** Yabancı bir ortamın getirdiği zorluklarla baş etmeye çalışırken sizi tanıyan ve anlayan kişilerle konuşmak iyi gelebilir. Ancak sürekli evi aramak, sadece eski arkadaşlarınızla konuşmak yeni ortamınıza uyum sağlamanızı, motive olmanızı da geciktirebilir. Bu dengeyi korumaya çalışın.

□□□**Eve gitmek için bir tarih belirleyin ve hazırlıklarınızı yapın.** Bunu yapmak, ani bir istekle geri dönmenizi engelleyerek sizin burada kalmaya odaklanmanızı sağlayacaktır.

□□□**Fırsatları kaçırmayın.** Ne kadar korkutucu görünseler de tüm o binalar, sınıflar, dersler, seçimler aslında yeni insanlarla tanışmak için birer fırsat olabilir. Okulda ilgi alanlarınıza yönelik ya da tamamen yeni birçok aktivite ile karşılaşacaksınız. Bunlara katılın.

Yurt Yaşamı

Lise hayatının bazen en iyi bazen en kötü yanı yurttadır. Yeni arkadaşlar edinmek, aileden bağımsız olmak sizin için çok önemli adımlar. Ancak rahat evinizden çıkıp birileriyle paylaşmak zorunda olduğunuz bir odaya geçmek oldukça büyük bir değişiklik. Bu değişikliğe uyum sağlayabilmek için aşağıdaki öneriler işinize yarayabilir:

☐☐ **Kendinize ait bir düzen oluşturmaya çalışın.** Yurda yerleştiginizde artık sizin uyanıp uyanmadığınızı, derse girip girmediğinizi, yemeğinizi yiyip yemediğinizi takip edecek kimse olmayacak. Disiplin ve sabır yurttadır yaşarken öğrenmek zorunda kalacağınız şeyler. Kendinize eğlenmenizden geri kalmadan düzgün yemek yiyebileceğiniz, iyi uyuyacağınız ve gerektiğinde ders çalışabileceğiniz bir sistem oturtmaya çalışın.

☐☐ **Özen gösterin.** Yurdu ailenizden olmayan kişilerle paylaşmak zorundasınız. Bu yüzden yaşam tarzınızı gözden geçirin ve rahatsız edici olabilecek alışkanlıklarınızı yapmamaya çalışın. Ailenizin tahammül ettiği şeylere yurttakilerin de katlanmasını beklemeyin.

☐☐ **Paylaşmayı öğrenin.** Önceden tanımadığınız insanlarla odanızı, banyoyu, yemek masasını, televizyonu, neredeyse her şeyi paylaşmak zorunda kalacaksınız. Bu yüzden paylaşmayı öğrenmek yurttadır yaşamının en önemli yanı.

☐☐ **Açık görüşlü, hoşgörülü olun.** Yurttadır birçok insanla bir arada olacaksınız ve bazılarını sevecek bazılarını sevmeyeceksiniz. İlk haftalarda iyi anlaşacağınızı düşündüğünüz bazı insanlarla sonradan arkadaş bile olmayabilirsiniz. İnsanları hızlı ve yüzeysel yargılamamaya çalışın. Yurttadır kalmak tam bir yetişkin olmanın ilk adımı; bu yüzden bir yetişkin gibi davranın ve farklılıklara saygı gösterin.

☐☐ Yurttadır gürültü sizi geceleri uyutmayabilir, ders çalışmanızı da engelleyebilir. Sessiz ortamlara alışsanız, gürültüye alışmak zor olabilir ama bir yolunu bulabilirsiniz. Mesela, **çalışabileceğiniz sakin yerler bulun.** Eğer bilgisayar odası ya da çalışma odası gibi kalabalık yerleri kullanmak zoradaysanız kulaklık takıp hafif bir şeyler dinlemeyi deneyin.

☐☐ **Yurtda alışmanın en kolay yolu arkadaş edinmektir.** Böylece hem herşeyin çok belirsiz ve tedirgin edici olduğu bir ortamı tanıdık hale getirmiş olursunuz, hem de sizinle benzer duygular yaşayan kişilerle bunları paylaşmak iyi gelebilir.

☐☐ **Arada bir yurttan çıkın.** Bazı öğrenciler yurt yaşamına alışıp ortamdaki çok memnun oldukları için, bazıları da dışarıda yapacak bir şey bulamadığı için vakitlerinin çoğunu yurttadır geçirir. Tek sosyal ortamınızın yurt ortamı olmasına izin vermeyin. Okulda başka insanlar ve başka fırsatlar var ama yurttan çıkmazsanız bunları hiçbir zaman göremezsiniz.

☐☐ **Eğlenin!** Bu süre içinde çok eğlenebilirsiniz. Sadece sorumluluklarınızı unutmayın ve güvende olduğunuzdan emin olun.

Oda Arkadaşıyla Yaşamak

Herhangi birisiyle küçük bir alanda beraber yaşamak çok zor ama genellikle çok güzel bir deneyimdir. Beraber yaşamak bir insandan hoşlanmayı gerektirmez; fikirlerinizi konuşmak ve paylaşmak, hoşgörülü olmak, ortak nokta bulabilmek ve sorunlarla birlikte baş edebilmeyi gerektirir. Birçok insanın düşündüğünün aksine konuşabilmek, paylaşabilmek, anlamaya varabilmek için iyi arkadaş olmak gerekmez; sadece bazı iletişim becerilerine sahip olmak yeterlidir. Ortak his, tercih ve zevkleriniz olmasa da birbirinizi anlayabilir ve birbirinizin haklarına saygı duyabilirsiniz. Oda arkadaşınızla geçinebilmek ve sorunları rahatça çözebilmek için aşağıdaki önerileri değerlendirebilirsiniz.

□□**Kuralları baştan koyun, sorun yaratabilecek konuları belirleyin.** İlişkinizin en başında, tercihlerinizin bir listesini yapın: düzenli/dağınık, geç yatar/erken yatar, alternatif müzik/klasik müzik, yalnız ders çalışır/birlikte çalışabilir, vb. Oda arkadaşınızla listelerinizi karşılaştırın. Sıklıkla problem yaratan şeyler: oda düzeni, gürültü, arkadaşların odaya gelmesi, ders çalışma saatleri, eşyaların paylaşımı, parasal konular, değerler, yaşam tarzları ve günlük programlardır. Daha en baştan karşılıklı konuşarak kurallarınızı belirleyin ve onlara uyun. Haklarınız ihlal edildiğinde de kendinizi savunun.

□□**Esnek olun.** Herkesin arkadaşları, misafirleri, ders çalışma zamanları var. Siz onun zamanına, arkadaşlarına ve alanına saygı gösterirseniz o da size gösterecektir. Hoşgörülü davranın.

□□**Orta yollar bulun.** Farklılıkların çatıştığı noktada bir çözüm bulmak ve bunu bir an önce yapmak gerekir. Bu noktada açık davranmak ve orta noktaya yaklaşmak önemlidir. Oda arkadaşınızla olan çatışmalarınızda kazanmak ya da kaybetmek yoktur, orta yolu bulursanız ikiniz de kazanırsınız. Bu yüzden kendi istediğinizin olması için ısrar etmek yerine ikinizi de tatmin edecek bir çözüm bulmaya çalışın.

□□**Oda arkadaşınızla ilgili çok hoşunuza giden şeyleri ya da sıkıntılarınızı vakit kaybetmeden, doğrudan ona söyleyin.** Temel hak ve ihtiyaçlarınız söz konusuysa girişken olun. Kızgınlıklarınızı biriktirmeyin, yoksa küçük olaylarda büyük patlamalar yaşayabilirsiniz. Ayrıca beraber sorun çözmek insanları birbirlerine yaklaştırır. Oda arkadaşınızla ilgili bir problemi onunla konuşmadan önce başka bir arkadaşınızla konuşmayın. Eğer sizin onunla ilgili bir sıkıntınızı önce başkasından duyarsa çözüm yolunda geri adım atmış olursunuz. Oda arkadaşınıza sorununuzu dile getirirken suçlamamaya, yargılamamaya, nötr olmaya çalışın.

□□**Oda arkadaşınıza bağırmayın.** Tartışın, iletişim kurmaya çalışın, neden sorun yaşadığınızı anlatın, gerekiyorsa özür dileyin ve onun da özür dilemesine izin verin. Böylece tartışma daha kısa sürecek ve amacına ulaşacaktır. Eğer bağırılmaya başlarsanız o tartışmanın sonu gelmez ve günlerce gerginlik yaşarsınız.

□□**Onun tarafını da dinleyin.** Unutmayın her hikâyenin en az iki yüzü var. Oda arkadaşınızı dinleyin ve olayları onun bakış açısından da görmeye çalışın. Sözüünü kesmeyin ve gerçekten ne hissettiğini anlamaya çalışın. Beraber yaşarken bir tarafın “neden öyle hissettiği” değil, “öyle hissediyor olması” önemlidir ve buna saygı duymak gerekir.

☐☐ **İşin içinden çıkamıyorsanız üçüncü kişilerden yardım isteyin.** Herkes çok başarılı bir oda arkadaşıyla ilişkisi sürdürmez. Bazen sorunları çözmeyi denerseniz de sonuçta ulaşamayabilirsiniz ve böyle durumlarda objektif olabilecek bir kişiden (örn. pansiyon müdür yrd. / rehberlik servisi, sınıf öğretmeni) yardım istemek işe yarayabilir.

Yurt Yaşamının Size Katabilecekleri

Uzun süre yurttan kalan öğrencilerin de birkaç önerisi var:

- ☐☐ Yurttan kalmanın sadece sizin başınıza gelen kötü bir olay olduğunu düşünmeyin.
- ☐☐ Yaşadığınız olumsuzluklardan bir ders çıkarın. Gerekirse bunları not alın. Belki bu size saçma gelebilir ama uzun zaman sonra yazdıklarınıza baktığınızda ne kadar yol aldığınızı görebilirsiniz.
- ☐☐ Kötü bir şey yaşandığında haklı olsanız bile tartışmak yerine konuşmayı başarın.
- ☐☐ Bir sorununuz olduğunda uzun zamandır yurttan kalanlara anlatmak konusunda çekingen olmayın.
- ☐☐ Odada bir problem yaşadığınızda bunu gerekli yerlere bildirin (Pansiyon müdür yrd. / Rehberlik Servisi, sınıf öğretmeni)
- ☐☐ Güvenlik gibi konularda herkesin her zaman yanınızda olduğunu bilin ve herhangi bir konuda, ne zaman olursa olsun yardım istemekten çekinmeyin. Yurda, başkalarıyla yaşamaya, oda arkadaşınıza bir türlü alışamıyorsanız, evinize dönmek istiyorsanız, hiçbir şey düzelmeyecek gibi geliyorsa, kendinizi çaresiz hissediyorsanız, bir uzmandan yardım almayı düşünebilirsiniz.

YENİ BİR OKULA UYUM SAĞLAMAK...

Umarız aşağıdaki öneriler size yardımcı olabilir. Önerileri uyguladığınız halde sıkıntı duyuyorsanız, bu dönemin birçok genç için sıkıntılı atlatıldığını ve destek aldıklarını unutmayın. Eğer okulunuza gitmekte zorlanma, isteksizlik, dikkat eksikliği, motivasyon azlığı, baş ve kas ağrıları, uyku ve iştah düzeninde değişiklikler gibi şikayetleriniz varsa okulumuz rehberlik servisine başvurmadan çekinmeyin.

Uyum Sürecini Daha Rahat Nasıl Atlatabilirim?

- Yaşadığımız duygunun birçok öğrenci tarafından yaşanan ortak bir duygu olduğunu unutmamak,
- Geçmiş deneyimlerimizde kullandığımız çözüm yollarını, şimdiki yaşadığımız sorunlara uyarlamaya çalışmak,
- Özellikle toplu yerlerde kalınıyorsa, daha kıdemli öğrencilerin tecrübelerine başvurmak,
- Üretken olduğumuz alanı bulup, bu alana yoğunlaşmak ve bu alandaki başarılarımızın motivasyonumuzu arttırmasını sağlamak.
- Sosyal ilişkilerde, açık, içten, dürüst, güvenilir biri olabilmek, karşıdaki kişiden ne beklediğimizi kısa ve net cümlelerle ifade etmek.
- Karşımızdaki kişiye kırıldığımızda bunu olayın hemen arkasından daha çok duygu ifadesine yer vererek belirtmek. Örneğin "Beni yarım saat bekletmen çok öfkeli yaptın, bir dahaki sefere bu konuda daha özenli davranırsan ilişkimiz daha iyi olur" gibi.
- Dostluk kurmanın ve geliştirmenin **zaman gerektirdiğini** unutmamak.

- Ayrıldığıımız yerdeki sevdiklerimizle ilişkilerimizi canlı tutmaya çalışmak.
- Eğlenmeye ve sevdiğimiz şeyleri yapmaya da zaman ayırmak.
- Beklentilerimizi gerçekçi seviyede tutmak.
- Zamanımızı planlamak ve boş zamanlarımızla çalışma sürelerimiz arasında bir **denge** kurmak.
- Bazen de işlerin yolunda gitmediğini, umduğumuzu bulamadığımızı, buranın bize göre olmadığını düşündüğümüz anlarda okulu bırakmayı, eve dönmeyi düşünebiliriz. Özellikle bu tarz geri dönüşü olmayan kararlar vermeden önce acele etmemek, kendimize zaman tanımak, belki biraz ortamdaki uzaklaşmak, düşünmek gerekebilir.

Bir Uzmanın Ne Zaman Yardım Alınmalı?

Sürekli bir karamsarlık ve çökkünlük hali, isteksizlik, iç sıkıntısı, takıntılı düşünceler vb. varsa, sıradan işlerimizi ya da derslerimizi yapamıyorsak artık bir uzmana başvurmanın zamanı gelmiş demektir. Böyle bir durumda eğitime devam edilen okulun rehberlik servisine başvurmak gerekmektedir. Okuldaki psikolojik danışman da bu konuda uzman kişiye yönlendirici olabilir. Ayrıca; en yakın sağlık kuruluşundaki bir psikolog ya da psikiyatristle görüşmek de yapılabilecek en doğru şeylerden biridir.

YATILI OLMA ÜZERİNE

Yatak; uyuma, dinlenme vb. amaçlarla üzerine veya içine yatırılan eşya, döşek, hane ise; ev, ev halkı, konut, aile anlamlarına karşılık gelmekte ve bu iki kelimenin birleşmesinden ortaya çıkan yatakhane sözcüğü; okul, fabrika vb. yerlerde yatakların konulduğu yer, yatılı okullarda, yurtlarda ve kışlalarda yatırılan yer anlamını taşımaktadır. Yatılı okulların çeşitleri arasında;

- *Askeri
- *Yoksul ve yetimlerin kaldığı
- *Dini
- *Davranış, öğrenme ve psikolojik sorunları olanlara yönelik rehabilitasyon kurumları
- *Mesleki eğitim veren kurumlar
- *Üniversiteye hazırlık kurumları
- *Dil öğreniminin güçlü olduğu, geleneğe sahip olan ve iyi eğitim olanaklarını önemseyenler tarafından tercih edilen kurumlar yer almaktadır.

Yatılılık, bir okuldaki öğrenci ve görevlilerin bütünü (okul), aile (ev) olunca yani “*okul ev olunca*” ortaya çıkmaktadır. Yatılı okulda öğrenciler aralarında kan bağı olmadan birlikte yaşayıp bir mekanı paylaşmaktadırlar. Yatılı okullar aile olmaya soyunmuş kurumlar olmakla birlikte temel görevleri ergeni hayata hazırlamak ve disipline etmektir. ABD’de Yatılı Okullar Derneği (The Association of Boarding Schools) yatılı okulların öğretmen ve öğrencilerin birlikte yaşayıp birlikte öğrendiği geniş aileler haline geldiğini, yatılı okul hayatının dinamik ve bambaşka bir deneyim olmakla beraber öğrenmenin sınıf ya da sıradan bir okul günüyle sınırlandırılmasını reddettiğini belirtmektedir.

İSTANBUL RECEP TAYYİP ERDOĞAN ANADOLU İMAM-HATİP LİSESİ
REHBERLİK ve PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ

<http://vefarehberlik.blogspot.com/>
vefarehberlik@gmail.com

Yatılı okulların tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Bu okulların ülkemizdeki tarihçesine bakıldığında ise şöyle bir sıralama ortaya çıkmaktadır:

- *10. ve 11. yüzyılda Selçuklularda Nizamiye Medreseleri
- *Osmanlılarda Küttab-ı Sebiller
- *14.yüzyılda Acemi Ocakları ve Enderun Mektepleri
- *16., 17. ve 18. yüzyıllarda yabancı azınlık okulları
- *18. yüzyılda Darüşşafaka
- *19. yüzyılda savaşta yetim kalan çocuklar için açılan kurumlar
- *19. yüzyılda okul bulunmayan bölgelerde eğitim veren Köy Enstitüleri
- *Yakın günümüzde ise Anadolu Liseleri, Fen Liseleri ve İmam Hatip Liseleri gibi okullar yatılı kurumlar arasında yer almaktadır.

Yatılılık hayatı; karar alma, okulla ilk karşılaşma, yalnızlık, ayrılıkla baş etme, toplu yaşama uyum ve bağlılığın oluşması gibi çeşitli süreçleri içermektedir. Yatılılık karar alma aşamasıyla başlamaktadır. Bu aşama okul sürecinin senaryosunu belirlemektedir. Yatılılık kararını kimlerin, hangi koşullarda, ne tür beklentilerle aldığı önem taşımaktadır çünkü kararın alınış şekli sürecin temelini oluşturmakta ve tüm süreci etkilemektedir. Yatılılık kararıyla birlikte ayrılığa hazırlık, yalnızlık, toplu yaşam, sosyal ilişkiler, yeni kimlik, yeni-eski kimlik çatışması, akademik sorumluluk alma gibi konular gündeme gelmektedir. Ayrılığa hazırlık döneminde; ebeveynle çocuk arasında ayrılığın anlamı, duygu-düşünce paylaşımı, yeni koşullar ve karşılaşabilecekleri durumlarla ilgili konuşulması bu sürece uyum sağlamada etkili olmaktadır.

Ailelerin çocuklarını yatılı okula gönderme nedenleri arasında;

- *Kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenmesi
- *Daha güçlü bir kişilik yapısına sahip olması
- *Daha iyi bir eğitim ve disipline sahip olması
- *Daha fazla ders çalışması
- *Daha fazla sportif, sanatsal ve sosyal etkinliklerde yer alması vb. bulunmaktadır.

Okulla İlk Karşılaşma-İlk Adım-Yalnızlık aşamasında ise; birinci dereceden akrabalarından uzaklaşma, alışılan sosyal çevreden ayrılma, kalabalık bir grupta yaşama ile yüz yüze gelmektedir. Artık her şey ortak kullanım içindir, genele yönelik hazırlanmış, kişiye özel yanı zayıf ve katı olan kurallar bulunmaktadır. Her aktivite saatle düzenlenmekte ve her şey birlikte yapılmaktadır. Güçlü ve bağlı arkadaşlıklar kurmak zaman almakta, aynı şekilde dayanışma, paylaşma ve gruba aidiyet duygusu da ancak zaman içinde gelişmektedir. Yatılılık sürecinin başlangıcındaki doğal yalnızlık hissi zamanla yerini ya kendine ait bir alana sahip olma ve yalnız kalabilme ihtiyacına ya da gerçekten yalnız kalma ve arkadaşsızlığa bırakmaktadır.

Yatılılık, kurallar, toplu yaşam ve sosyal ilişkiler açısından ele alındığında; yarı ev yarı okul olan, saatlerle ve genele göre düzenlenmiş kurullarla işleyen ortak kullanımın olduğu bir yaşam sürdürülmektedir. Bu ortamda grup kimliği ön plana çıkmakta, kısıtlı bir bireysel var oluşla yüz yüze gelinmekle birlikte sınırlar sorunu yaşanmakta, içten kontrol yerine dıştan kontrol yer almaktadır. Ayrıca yatılı okul hayatında ağabeylik ablalık rolleri ve çeşitli alt gruplar ortaya çıkmaktadır. Akademik ve eğitsel süreç açısından bakıldığında; ailesi veya çevresinde yatılı öğrencilerden yüksek başarı beklentisi oluşabilmektedir.

İSTANBUL RECEP TAYYİP ERDOĞAN ANADOLU İMAM-HATİP LİSESİ
REHBERLİK ve PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ

<http://vefarehberlik.blogspot.com/>
vefarehberlik@gmail.com

Kimlik bunalımının yaşandığı ergenlik döneminde yatılılıkla birlikte yeni bir kimlik kazanma sürecine girilmekte ve yeni-eski kimlik çatışmasıyla karşı karşıya gelinebilmektedir. Çocuk yürümeye başladığı andan itibaren bağımsız olmak istemekte, ergenlik döneminde kendi ayakları üzerinde durma, ailesinden özerkleşme isteği daha yoğun şekilde görülmektedir. Genç, anne babasına olan çocuksu bağlılığını hatırlatan her şeyden nefret etmekte, çevresindekilerle olan ilişkilerinde de eski çocuksu bağlılığını hatırlatan her şeyden rahatsız olmaktadır. Bunun yanı sıra çelişkili şekilde bağımlılıktan uzak durmak da istememektedir çünkü yeni, yakın ilişkiler kurmak zorundadır. İşte bu gelgitlerin yaşandığı dönemde yatılılık ergenin ebeveyn otoritesinden kurtulduğu, özgürleştiği alan olduğu için çekici olabilmektedir.

Aileden vazgeçişin, ayrılıkla baş etmenin görüldüğü yatılılıkta hem en zor hem de en keyifli zamanlar yaşanmaktadır. Yatılı öğrenciler arasında beden farklılaşması, cinsel gelişim, karşı cinsle ilişkiler, aşk gibi konularda fikirler paylaşılmaktadır. Yatılılıkta mahremiyet de önemli bir konudur. Mahremiyet, ar, mahrem, tabu, kutsal ve dokunulmazlığı içermektedir. Kişinin en gizli gerçeğinin bilgisidir. Yatılılık hayatında artık neredeyse hiç yalnız kalamayan ergenin çoğu zaman "biz" olunan duruma ayak uydurması gerekmektedir. Bu noktada, yatılılık yaşamında öğrencilerin sınırlarını net olarak tanımlaması ve aynı zamanda bunu çevresindekilere girişken şekilde söyleyebilmesi önem taşımaktadır çünkü sınırları net olmayan kişi başkalarının sınırlarını da ihlal edebilmektedir.

Bazen hüzünlü, bazen sancılı, bazen de eğlenceli zamanların ardından gelen okul sonrası dönemde ise; yatılılığın öğrenciler arasında güçlü bağların oluşmasını, dış yaşamla uyum ve hayata hazırlıklı oluşu sağladığı görülmektedir.

İletişim Bilgileri:

Okul Web: <https://istanbulihl.meb.k12.tr/>

Rehberlik Blog : <http://vefarehberlik.blogspot.com/>

Rehberlik @ posta: vefarehberlik@gmail.com

0 212 631 60 22--0 212 631 60 22 (DH): 149-151